

9. LITERATURA NA GRANICY/HRANICI MIĘDZY SIŁĄ A BEZSILNOŚCIĄ / MEZI MOCÍ A BEZMOCÍ

PROGRAM

DEBATA SPECJALNA / MIMOŘÁDNÁ DEBATA

CZWARTEK / ČTVRTEK | 30.04.2026 | 18.00 | SALA SESYJNA RATUSZA / ZASEDACÍ SÁL RADNICE V CIESZYŇĚ

Na granicy dwóch światów – między totalitaryzmem a demokracją /

Na hranici dvou světů – mezi totalitou a demokracií

Uczestnicy / Účastníci: Adam Michnik, Aleksander Kwaśniewski

Moderator / Moderuje: Bartosz Wieliński

WYDARZENIE SPECJALNE / JEDINEČNÁ UDÁLOST

PIĄTEK / PÁTEK | 01.05.2026 | 19.00 | SALA / RESTAURACE POD BRUNATNYM JELENÍEM

Wieczór poezji / Večer poezie

Prezentacja tekstów czeskiego pieśniarza Vladimíra Merty (w polskich przekładach Renaty Putzlacher) z jego akompaniamentem oraz recytacja poezji Ryszarda Krynickiego w wykonaniu poety z akompaniamentem zespołu Rdzeń 2. /

Přednes textů českého písničkáře Vladimíra Merty (v polském překladu Renaty Putzlacher) s doprovodem autora

a recitace veršů Ryszarda Krynického samotným autorem a s doprovodem skupiny Rdzeń 2.

Prowadzenie / Moderuje: Renata Putzlacher, Wojciech Bonowicz

ŚRODA / STŘEDA | 29.04.2026

- **14.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
Z Piotrem Wojciechowskim rozmawia Aureliusz Marek Pędziwol /
S Piotrem Wojciechowským debatuje Aureliusz Marek Pędziwol
- **16.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
Z Tomášem Forró (*Śpiew syren. W głąb wojennej Ukrainy*) i Andrzejem S. Jagodzińskim rozmawia Teresa Drozda /
S Tomášem Forró (*Zpěv sirén. Putování do srdce ukrajinské války*) a Andrzejem S. Jagodzińským hovoří Teresa Drozda
- **17.30 | TCIT | Fokus Tajwan / Fokus Tchaj-Wan**
Kevin Chen – prezentacja książki *Upiorne miejsce*. Rozmawia Petr Vizina /
Kevin Chen – představení knihy *Město duchů*. Rozhovor vede Petr Vizina

CZWARTEK / ČTVRTEK | 30.04.2026

- **09.30 | KORNEL | Między krzykiem a milczeniem (poezja o poranku) / Mezi křikem a mlčením (poezie po ránu)**
Z Krzysztofem Czyżewskim (*tykot*) rozmawia Renata Putzlacher /
S Krzysztofem Čyžewským (*tykot*) hovoří Renata Putzlacher

- **12.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
Z Benedekiem Totthem i Elżbietą Sobolewską rozmawia Karolina Wilamowska /
S Benedekem Totthem a Elžbietou Sobolewskou debatuje Karolina Wilamowska

- **14.00 | AVION | Debata**
Pomiedzy mlyńskimi kamieniami (debata reporterów wojennych) /
Mezi mlyńskými kameny (debata válečných reportérů)
Uczestnicy / Účastníci: Tomáš Forró, Wojciech Jagielski, Sándor Jászberényi, Lenka Klicperová
Moderator / Moderuje: Piotr Górecki

- **16.00 | SALA SESYJNA RATUSZA / ZASEDACÍ SÁL RADNICE V CIESZYNĚ | Debata**
Europa Środkowa. Znów pomiędzy Wschodem a Zachodem? (debata społeczno-polityczna) /
Střední Evropa. Opět mezi Východem a Západem? (společensko-politická debata)
Uczestnicy / Účastníci: Věra Jourová, Adam Michnik, Petr Pithart, Martin M. Šimečka, György Varga
Moderator / Moderuje: Wojciech Przybylski

PIĄTEK / PÁTEK | 01.05.2026

- **09.30 | KORNEL | Między krzykiem a milczeniem (poezja o poranku) / Mezi křikem a mlčením (poezie po ránu)**
Z Anną Czekanowicz rozmawia Antoni Pawlak /
S Annou Czekanowicz hovoří Antoni Pawlak

- **12.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
Z Michalem Hvoreckim (*Troll*) i Tomaszem Grabińskim rozmawia Anna Maślanka /
S Michalem Hvoreckým (*Troll*) a Tomaszem Grabińským debatuje Anna Maślanka

- **14.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
Ze Zbigniewem Machejem (antologia *Widziałem pierś ssącą niemowlę*) rozmawiają Wojciech Bonowicz
i Andrzej S. Jagodziński /

Se Zbigniewem Machejem (polská antologie české poezie *Viděl jsem jak prso saje dítě*) hovoří Wojciech Bonowicz a Andrzej S. Jagodziński

- **16.00 | TCIT | Debata**
Między dniem wczorajszym a jutrem (debata literacka) /
 Mezi včerejškem a zítřkem (literární debata)
 Uczestnicy / Účastníci: Michał Hvorecký, Karin Lednická, Benedek Totth, Piotr Wojciechowski
 Moderatorka / Moderuje: Teresa Drozda

S O B O T A | 02.05.2026

- **09.30 | KORNEL | Między krzykiem a milczeniem (poezja o poranku) / Mezi křikem a mlčením (poezie po ránu)**
 Z Wojciechem Bonowiczem rozmawia Zbigniew Machej /
 S Wojciechem Bonowiczem hovoří Zbigniew Machej
- **12.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
 O książce *Wiersze i sny* Jindřicha Štyrského z Anną Wanik i Darkiem Foksem rozmawia Anna Maślanka /
 O polském vydání výběru z díla Jindřicha Štyrského *Wiersze i sny* s Annou Wanik a Darkem Foksem debatuje
 Anna Maślanka
- **14.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
 Z Ewą Lipską rozmawiają Witold Bereś, Katarzyna Wójcik i Krzysztof Burnetko /
 S Ewou Lipskou debatuje Witold Bereś, Katarzyna Wójcik a Krzysztof Burnetko
- **16.00 | AVION | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
 Z Karin Lednicką (*Krzywy kościół*) i Joanną Goszczyńską rozmawia Teresa Drozda /
 S Karin Lednickou (*Šikmý kostel*) a Joannou Goszczyńskou debatuje Teresa Drozda
- **18.00 | TCIT | Debata**
Między pałką a kastetem (debata o nienawiści) /
 Mezi obuškem a boxerem (debata o nenávisti)
 Uczestnicy / Účastníci: Joanna Gierak-Onoszko, Michał Hvorecký, Marek Śindelka, Andrea Tompa
 Moderatorka / Moderuje: Anna Maślanka

NIEDZIELA / NEDĚLE | 03.05.2026

- **09.30 | KORNEL | Między krzykiem a milczeniem (poezja o poranku) / Mezi křikem a mlčením (poezie po ránu)**
Z Krzysztofem Siwczykiem i Maciejem Meleckim rozmawia Wojciech Bonowicz /
S Krzysztofem Siwczykem a Maciejem Meleckým hovoří Wojciech Bonowicz
- **12.00 | TCIT | Rozmowy o książkach i o życiu / Hovory o knihách a o životě**
Z Klárou Vlasákovą (*Wyrwy*) i Anną Radwan-Żbikowską rozmawia Anna Maślanka /
S Klárou Vlasákovou (*Praskliny*) a Anną Radwan-Żbikowskou debatuje Anna Maślanka
- **14.00 | TCIT | Debata**
Między filmem a literaturą (debata literacko-filmowa) /
Mezi filmem a literaturou (literární-filmová debata)
Uczestnicy / Účastníci: Filip Bajon, Asia Dér, Marek Śindelka, Klára Vlasáková
Moderator / Moderuje: Darek Foks

BIOGRAMY

Filip Bajon – polski pisarz, scenarzysta, reżyser filmowy i teatralny, wykładowca na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz PWSFTvIT w Łodzi. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002) i Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2014) / polský spisovatel, scenárista, filmový a divadelní režisér, přednášející na Fakultě televizní a rozhlasové tvorby Slezské univerzity v Katowicích a na Lodžské filmové škole. Nositel rytířského kříže Řádu znovuzrozeného Polska (2002) a zlaté medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2014).

Witold Beres – polski producent filmowy, scenarzysta, publicysta i pisarz, redaktor naczelny czasopisma „Kraków i Świat”. Laureat nagród Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (1989, zespołowo), Fundacji POLCUL (1989) i Ministra Kultury i Sztuki (1998), zdobywca odznaki „Zasłużonego Kulturze” Ministra Kultury Narodowej (1998) / polský filmový producent, scenárista, publicista a spisovatel, šéfredaktor časopisu *Kraków i Świat*. Laureát ocenění Sdružení polských novinářů (1989, kolektivní cena), Nadace POLCUL (1989), Ceny ministra kultury a umění (1998) a stříbrné medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2024).

Wojciech Bonowicz – polski poeta i dziennikarz, publicysta „Tygodnika Powszechnego”. Laureat Nagrody Literackiej Gdynia (2007), odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi za „osiągnięcia w działalności społecznej oraz wydawniczej” (2012) / polský básník a novinář, publicista působící v listu *Tygodnik Powszechny*. Laureát Literární ceny Gdyně (2007), držitel Stříbrného kříže za zásluhy uděleného za „přínos ve společenské a vydavatelské činnosti” (2012).

Krzysztof Burnetko – polski dziennikarz, publicysta i pisarz, w przeszłości związany m.in. z „Tygodnikiem Powszechnym” oraz „Polityką”, obecnie zastępca redaktora naczelnego czasopisma „Krałów i Świat”. Zdobywca m.in. Złotego Krzyża Zasługi (2011) oraz Brązowego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2024) / polský novinář, publicista a spisovatel, v minulosti působil v časopisech *Tygodnik Powszechny* a *Polityka* aj., nyní je zástupcem šéfredaktora časopisu *Krałów i Świat*. Nositel mj. zlatého kříže Za zásluhy (2011) a bronzové medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2024).

Kevin Chen – tajwański pisarz i dziennikarz zamieszkały w Berlinie, autor opowiadań i esejów oraz powieści (*Upiorne miejsce*). W swojej twórczości pracuje z własną trudną przeszłością – dorastaniem jako osoba homoseksualna w środowisku naznaczonym patriarchalnymi oczekiwaniami / tchajwanský spisovatel a novinář žijící v Berlíně, autor povídek, esejů a románů (*Město duchů*). Ve své tvorbě vychází z vlastní těžké minulosti, kdy dospíval v prostředí formovaném patriarchálními očekáváními.

Anna Czekanowicz – polska poetka, prozaiczka i scenarzystka, autorka książek poetyckich i opowiadań, pomysłodawczyni festiwalu i nagrody Europejski Poeta Wolności. Odznaczona Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2024), zdobywczyni m.in. Pomorskiej Nagrody Literackiej „Wiatr od morza” za całokształt pracy literackiej (2022) / polská básnířka, prozaička a scenářiřka, autorka poetyckých knih a povídek, iniciátorka festivalu Evropský básník svobody a stejnojmenného ocenění. Nositelka bronzové medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2024), laureátka mj. Pomoraňské literární ceny Vítr od moře za celožívotní literární dílo (2022).

Krzysztof Czyżewski – polski poeta i eseista, animator kultury, twórca Ośrodka „Pogranicze – sztuka, kultura, narodów” w Sejnach oraz Fundacji Pogranicze. Odznaczony Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2005) oraz Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2010) / polský básník a esejiřta, kulturní animátor, zakladatel Centra „Pohraničí – umění, kultura a národů” v Sejnech a Nadace Pohraničí. Držitel Stříbrné medaile za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2005) a Důstojnického kříže Řádu Polonia Restituta (2010).

Asia Dér – węgiersko-słowacka reżyserka filmów dokumentalnych, doktorantka na Uniwersytecie Sztuk Teatralnych i Filmowych w Budapeszcie. Wyreżyserowany przez nią wraz z Sárą Haragonics film *Dwie matki* pokazano na ponad 30 festiwalach na całym świecie. Współtwórczyni dokumentu *Privát Mészöly* o życiu i twórczości pisarza Miklósa Mészölya / maďarsko-slovenská režisérka dokumentárnych filmů, doktorandka na Univerzité divadelních a filmových umění v Budapešti. Spolu se Sarou Haragonics je režisérkou filmu *Příběh mých matek*, který se promítal na více než třiceti festivalech po celém světě. Spoluautorka dokumentu *Privát Mészöly* o životě a díle spisovatele Miklóse Mészölyho.

Teresa Drozda – polska dziennikarka radiowa, o polskiej i czeskiej kulturze opowiada w autorskim podcaście *Drozdowisko* wyróżnionym nagrodą Kreatura (2022). Stypendystka Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (2018). Współautorka programu Literatury na Granicy / polská rozhlasová novinářka, věnuje se české a polské kultuře v rámci podcastu *Drozdowisko*, oceněného cenou Kreatura za nezávislou tvorbu (2022). Stipendistka Mezinárodního visegrádského fondu (2018). Spoluautorka programu Literatury na hranici.

Darek Foks – polski poeta, prozaik, filmowiec i redaktor, absolwent scenopisarstwa na PWSFTiT w Łodzi. Redaktor naczelny miesięcznika „Twórczość”. Autor około 30 książek poetyckich i prozatorskich, laureat m.in. Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej „Silesius” za całokształt twórczości (2014) / polský básník, prozaik, filmař a redaktor, absolvent scenáristiky na Lodžské filmové škole. Šéfredaktor měsíčníku *Twórczość*. Autor cca třiceti knih poezie a prózy, laureát Bratislavské básnické ceny Silesius za celoživotní dílo (2014).

Tomáš Forró – słowacki reporter dokumentujący kryzysy i konflikty w Europie Środkowo-Wschodniej, Ameryce Południowej i Azji Południowej. Współpracownik słowackiego „Denníka N” i polskiej „Polityki”. Zdobywca słowackiej Nagrody Dziennikarskiej (2016), nominowany do czeskiej Nagrody Dziennikarskiej (2017, 2018) / slovenský reportér dokumentujúci krize a konflikty ve střední a východní Evropě, Jižní Americe a jižní Asii. Spolupracovník slovenského *Denníku N* a polského týdeníku *Polityka*. Držitel slovenské Novinářské ceny 2016, byl rovněž nominován na českou Novinářskou cenu (2017, 2018).

Joanna Gierak-Onozko – polska dziennikarka, reportażystka i pisarka, prezeska stowarzyszenia pisarzy i pisarek Unia Literacka. Laureatka nagrody „Nike” Czytelników (2020) za książkę *27 śmierci Toby’ego Obeda*, nominowana do Nagrody im. Tadeusza Mazowieckiego (2016) za reportaż *Serce po berlińsku* / polská novinářka, reportérka a spisovatelka, předsedkyně sdružení spisovatelů a spisovatelek Unia Literacka. Laureátka ceny čtenářů Nike (2020) za knihu *27 smrtí Tobyho Obeda*, byla nominována na Polsko-německou novinářskou cenu Tadeusze Mazowieckého (2016) za reportáž *Serce po berlínsku* (Srdce na berlínský způsob).

Joanna Goszczyńska – polska bohemistka, slawistka i tłumaczka, związana z Instytutem Sławistyki Polskiej Akademii Nauk. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (2009) oraz Wielkim Medalem św. Gorazda (2010) przyznawanym przez Ministerstwo Szkolnictwa Republiki Słowackiej / polská bohemistka, slawistka a překladatelka, působí v Ústavu slavistiky Polské akademie věd. Držitelka Zlatého kříže za zásluhy (2009) a Velké medaile svatého Gorazda (2010) udělené Ministerstvem školství Slovenské republiky.

Piotr Górecki – polski dziennikarz telewizyjny, były korespondent wojenny Telewizji Polskiej. W latach 90. korespondent TVP w Pradze. Laureat Nagrody PAP im. Ryszarda Kapuścińskiego za materiał *Massud – afgański bohater* (2012) / polský televizní novinář, bývalý válečný korespondent Polské televize. V devadesátých letech působil jako korespondent TVP v Praze. Laureát ceny Ryszarda Kapuścińskiego za reportáž „Massud – afghánský hrdina“ (2012).

Tomasz Grabiński – polski tłumacz z języka czeskiego i słowackiego, zdobywca Literackiej Nagrody Europy Środkowej „Angelus” (2014) za przekład *Zdarzyło się pierwszego września (albo kiedy indziej)* Pavola Rankova. Były wicedyrektor Instytutu Polskiego w Bratisławie, obecnie dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kamiennej Górze / polský překladatel z češtiny a slovenštiny, držitel Středoevropské literární ceny Angelus (2014) za překlad knihy Pavola Rankova *Stalo se prvního září (nebo někdy jindy)*. V minulosti byl zástupcem ředitele Polského institutu v Bratislavě, nyní je ředitelem Městské veřejné knihovny Kamienna Góra.

Michal Hvorecký – słowacki pisarz, tłumacz i publicysta (dziennik „SME”, portal Salon), związany z Instytutem Goethego w Bratisławie. Stypendysta m.in. International Writing Program w USA. Zdobywca Nagrody Fundacji Banku Tatra (2010) / slovenský spisovateľ, překladatel a publicista (deník *SME*, portál *Salon*), spolupracovník Goetheho institutu v Bratislavě. Stipendista mj. programu International Writing Program w USA. Držitel Ceny Nadace Tatra Banky (2010).

Wojciech Jagielski – polski dziennikarz, reportażysta i pisarz, długoletni publicysta „Gazety Wyborczej”, obserwator konfliktów zbrojnych w Afganistanie, Tadżykistanie, Czeczenii, Gruzji. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2014) / polský novinář, reportér a spisovatel, dlouholetý publicista deníku *Gazeta Wyborcza*, pozorovatel ozbrojených konfliktů v Afghánistánu, Tádžikistánu, Čečensku a Gruzii. Nositel rytířského kříže Řádu znovuzrozeného Polska (2014).

Andrzej S. Jagodziński – tłumacz literatury czeskiej i słowackiej, dyplomata, publicysta, były dyrektor Instytutu Polskiego w Pradze i Instytutu Polskiego w Bratysławie. Laureat Literackiej Nagrody Europy Środkowej „Angelus” (2009) oraz Nagrody Jiřího Theinera za wybitne zasługi w propagowaniu literatury czeskiej za granicą (2011). Twórca programu *Literatura na Granicy* / przekładatel české a slovenské literatury, diplomat, publicista, bývalý ředitel Polského institutu v Praze a Polského institutu v Bratislavě. Laureát Středoevropské literární ceny Angelus (2009) a Ceny Jiřího Theinera za zásluhy o propagaci české literatury v zahraničí (2011). Tvůrce programu *Literatura na hranici*.

Sándor Jászberényi – węgierski dziennikarz, korespondent wojenny i poeta, główny reprezentant nurtu gonzo na Węgrzech. Od 2006 roku zajmuje się przede wszystkim sytuacją w Afryce i na Bliskim Wschodzie. Laureat m.in. Nagrody Junior Prima (2009) i Literackiej Nagrody Libri (2017) / maďarský novinář, válečný korespondent a básnik, hlavní představitel maďarské gonzo žurnalistiky. Od roku 2006 se věnuje především situaci v Africe a na Blízkém východě. Je držitelem mj. ceny Junior Prima (2009) a Literární ceny Libri (2017).

Věra Jourová – czeska prawniczka i polityczka, w 2014 roku powołana na stanowisko ministry rozwoju regionalnego, w latach 2019–2024 wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej. Wyróżniona nagrodą Women of Europe (2024) za swoje działania na rzecz genderowej równości, praw człowieka i demokracji. Odnaczona Orderem Gwiazdy Rumunii II klasy (2025) / česká právnička a politička, v roce 2014 byla ministryní pro místní rozvoj, v letech 2019–2024 místopředsedkyně Evropské komise. Získala ocenění Women of Europe (2024) za svou činnost v oblasti genderové rovnosti, lidských práv a demokracie. Nositelka Řádu hvězdý Rumunska 2. třídy (2025).

Lenka Klicperová – czeska dziennikarka, fotografka i dokumentalistka, w latach 2004–2018 redaktorka naczelna pisma „Lidé a Země”. Jako reporterka wojenna relacjonowała m.in. działania wojenne w Afganistanie, Somalii i Ukrainie. Czterokrotna zdobywczyni nagrody Czech Press Photo, od roku 2020 znajduje się w prestiżowej bazie Women Photograph / česká novinářka, fotografka a dokumentaristka, v letech 2004–2018 šéfredaktorka časopisu *Lidé a Země*. Jako válečná reportérka informovala mimo jiné o válečných konfliktech v Afghánistánu, Somálsku a na Ukrajině. Čtyřnásobná vítězka soutěže Czech Press Photo, v roce 2020 byla zařazena do prestižní databáze Women Photograph.

Ryszard Krynicki – polski poeta, tłumacz i wydawca, w czasach PRL związany z opozycją demokratyczną. Laureat Międzynarodowej Nagrody Literackiej im. Zbigniewa Herberta (2015) oraz Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej „Silesius” za całokształt twórczości (2021), uhonorowany Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2005) / polský básnik, překladatel a nakladatel, v době komunismu působil v demokratické opozici. Držitel Mezinárodní literární ceny Zbigniewa Herberta (2015) a Ceny poezie Silesius za celoživotní dílo (2021), držitel stříbrné medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2005).

Aleksander Kwaśniewski – polski polityk i dziennikarz, w latach 1995-2005 prezydent Polski. Współtwórca Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Zdobycwca wielu odznaczeń oraz autor inicjatyw na rzecz pojednania polsko-niemieckiego, polsko-ukraińskiego oraz polsko-żydowskiego / polský politik a novinář, v letech 1995–2005 prezident Polska. Spoluzakladatel Sociální demokracie Polské republiky a Svazu demokratické levice. Nositel mnoha vyznamenání, tvůrce iniciativ usilujících o polsko-německé, polsko-ukrajinské a polsko-židovské usmíření.

Fot. Marek Szczepański

Karin Lednická – czeska pisarka, tłumaczka i wydawczyni, od urodzenia związana ze Śląskiem Cieszyńskim. Autorka bestsellerowego cyklu powieściowego *Šikmý kostel*, którego akcja rozgrywa się w Karwinie. Zdobycwczyni czeskiej Nagrody Instytutu Badania Reżimów Totalitarnych za wybitny wkład w refleksję nad współczesną historią (2021) / česká spisovatelka, překladatelka a nakladatelka, od narození spjatá s Těšínskem. Autorka bestsellerového románového cyklu *Šikmý kostel*, jehož děj se odehrává v Karvině. Držitelka Ceny Ústavu pro studium totalitních režimů za mimořádný přínos k reflexi soudobých dějin (2021).

Ewa Lipska – polska poetka należąca do pokolenia Nowej Fali, w przeszłości redaktorka działu poezji w Wydawnictwie Literackim i dyrektorka Instytutu Polskiego w Wiedniu. Autorka kilkudziesięciu książek poetyckich, laureatka wielu nagród. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi (1998) i Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2005) / polská básnička generace Nové vlny, působila jako redaktorka poezie v nakladatelství Wydawnictwo Literackie, byla ředitelkou Polského institutu ve Vídni. Autorka několika desítek básnických sbírek, laureátka mnoha ocenění. Nositelka zlatého kříže Za zásluhy (1998) a zlaté medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2005).

Zbigniew Machej – poeta, tłumacz poezji czeskiej i amerykańskiej. Studiował religioznawstwo i filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim. Autor kilkunastu zbiorów wierszy. Laureat Nagrody „Arki” (1988) i Nagrody „Literatury na Świecie” (2017) / básník, překladatel české a americké poezie. Vystudoval religionistiku a polonistiku na Jagellonské univerzitě. Vydal řadu básnických sbírek. Držitel Ceny časopisu *Arka* (1988) a Ceny časopisu *Literatura na Świecie* (2017).

Anna Maślanka – polska bohemistka, tłumaczka, popularyzátorka literatury czeskiej. Obroniła doktorat z literaturoznawstwa na Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. O czeskich książkach pisze na blogu *Literackie skarby świata całego*, a także w polskich i czeskich mediach. Współautorka programu *Literatury na Granicy* / polská bohemistka, překladatelka a popularizátorka české literatury v Polsku. Obhájila doktorát z literární vědy na Univerzitě Komise národního vzdělávání v Krakově. Píše o českých knihách na svém blogu *Literackie skarby světa całego* (Literární poklady celého světa) a v českých a polských médiích. Spoluautorka programu *Literatury na hranici*.

Vladimír Merta – legendární český píesniárář, kompozýtor, poeta, píсарz i publicýsta, a také fotograf, architekt a režýser filmový. Absolvent architektury na Polítechnice Czeskiej v Pradze, ukoříczył rovněž studia na FAMU. Działacz opozycji antykomunistycznej, w czasach czechosłowackiej „normalizacji” na liście autorów zakazanych / legendární český písníkář, skladatel, básník, spisovatel a publicista, ale také fotograf, architekt a filmový režisér. Vystudoval architekturu na ČVUT v Praze a je rovněž absolventem FAMU. Působil v protikomunistickém disentu a v období „normalizace” byl na seznamu zakázaných autorů.

Adam Michnik – polski publicýsta, eseista i działacz polityczny, jeden z głównych przedstawicieli opozycji demokratycznej w PRL. Od 1989 roku redaktor naczelny „Gazety Wyborczej”. Zdobywca wielu nagród w kraju i za granicą, odznaczony Orderem Orła Białego (2010). Autor licznych publikacji o tematyce społeczno-politycznej / polský publicýsta, esejista a politický aktivista, jeden z hlavních představitelů demokratické opozice v komunistickém Polsku. Od roku 1989 je šéfredaktorem deníku *Gazeta Wyborcza*. Získal mnoho ocenění v Polsku i v zahraničí a byl mu udělen Řád bílé orlice (2010). Autor řady publikací zaměřený na společensko-politickou problematiku.

Maciej Melecki – polski poeta i scenarzysta filmowy, dyrektor Instytutu Mikołowskiego. Popularyzator twórczości Rafała Wojaczka, współscenarzysta filmu *Wojacek* Lecha Majewskiego z nominacją do Orła za najlepszy scenariusz (2000). Laureat Nagrody Otocząka (2010) oraz Nagrody Literackiej Czterech Kolumn (2010) / polský básník a filmový scénárista, ředitel Mikołowského institutu. Popularizátor díla Rafała Wojaczka, spoluscenárista filmu *Wojacek* v režii Lecha Majewského, který byl nominován na Polskou filmovou cenu Orel za nejlepší scénář (2000). Laureát ceny Valoun (2010) a Literární ceny Čtyř sloupů (2010).

Antoni Pawlak – polski poeta i publicýsta, autor ponad dwudziestu tomików poezji. Działacz opozycyjny w PRL, w stanie wojennym internowany. Studiował historię filozofii na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Laureat Nagrody Fundacji im. Kościelskich (1983) i Pomorskiej Nagrody Literackiej „Wiatr od morza” (2021) / polský básník a publicýsta, autor více než dvaceti básnických sbírek. Opoziční aktivista v komunistickém Polsku, během výjimečného stavu byl internován. Studoval dějiny filozofie na Akademii katolické teologie ve Varšavě. Laureát Ceny Nadace Kościelských (1983) a Pomořanské literární ceny *Wiatr od morza* (2021).

Aureliusz Marek Pędziwol – polski dziennikarz zajmujący się tematami społeczno-politycznymi w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, absolwent astronomii na Uniwersytecie Wrocławskim. W przeszłości związany m.in. z Deutsche Welle, polskimi sekcjami BBC i RFI oraz paryską „Kulturą”. Swoje teksty publikował m.in. w „Gazecie Wyborczej” i „Polityce” / polský novinář, věnuje se společensko-politickým tématům v regionu středovýchodní Evropy, vystudoval astronomii na Vratislavské univerzitě. V minulosti spolupracoval mimo jiné s Deutsche Welle, polskou sekcí BBC a RFI a pařížským časopisem *Kultura*. Své texty publikoval mimo jiné v deníku *Gazeta Wyborcza* a týdeníku *Polityka*.

Petr Pithart – český politik, právník i naukovec, v przeszłości premier Czech oraz przewodniczący czeskiego senatu. Działacz opozycji antykomunistycznej, jeden z pierwszych sygnatariuszy Karty 77. Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (2004) oraz Orderem Podwójnego Białego Krzyża II klasy (2018) / český politik, právník a vědec, bývalý český premiér a předseda českého Senátu. Aktivista antikomunistické opozice, jeden z prvích signatářů Charty 77. Nositel komandérského kříže s hvězdou Řádu za zásluhy Polské republiky (2004) a Řádu bílého dvojkríže 2. třídy (2018).

Wojciech Przybylski – polski dziennikarz i publicysta, w przeszłości redaktor naczelny „Res Publici Nowej”, redaktor anglojęzycznego półrocznika „Visegrad Insight”. Zajmuje się historią myśli politycznej. Publikował m.in. w „Foreign Policy”, „Politico Europe”, „Journal of Democracy”, dzienniku „Hospodářské noviny” czy „Gazecie Wyborczej” / polský novinář a publicista, působil jako šéfredaktor časopisu *Res Publica Nowa* a redaktor anglicky psaného časopisu *Visegrad Insight*. Věnuje se dějinám politického myšlení. Publikoval mimo jiné v časopisech *Foreign Policy*, *Politico Europe*, *Journal of Democracy* a v denících *Hospodářské noviny* či *Gazeta Wyborcza*.

Renata Putzlacher – polska poetka, tłumaczka i publicystka, autorka tekstów piosenek. Obecnie związana z Uniwersytetem Masaryka w Brnie. Zdobywczyni m.in. wyróżnienia w ramach Nagrody Literackiej im. Kościelskich (2002) oraz Nagrody „Literatury na Świecie” (2013). Odznaczona m.in. Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2010) / polská básnička, překladatelka a publicistka, autorka textů písní. V současné době působí na Masarykově univerzitě v Brně. Je držitelkou mj. čestného uznání v rámci Literární ceny Kościelských (2002) a Ceny časopisu *Literatura na Świecie* (2013). Nositelka mj. bronzové medaile Za zásluhy o kulturu *Gloria Artis* (2010).

Anna Radwan-Żbikowska – polska tłumaczka z języka czeskiego, absolwentka bohemistyki oraz stonków międzynarodowych na Uniwersytecie Jagiellońskim. Współpracuje z podcastem *Radio Naukowe* oraz związonym z nim wydawnictwem RN. Jej przekład *Jezióra* Bianki Bellovej znalazł się w finale Literackiej Nagrody Europy Środkowej „Angelus” (2019) / polská překladatelka z češtiny, absolventka bohemistyky a mezinárodních vztahů na Jagellonské univerzitě. Spolupracuje s podcastem *Radio Naukowe* a s ním spojeným nakladatelstvím RN. Její překlad knihy *Jezero* od Bianky Bellové se dostal do finále Středoevropské literární ceny Angelus (2019).

Krzysztof Siwczyk – polski poeta, pracownik Instytutu Mikołowskiego, stały współpracownik „Czasu Kultury”, autor kilkunastu książek poetyckich. Odtwórca głównych ról w filmach *Wojaczek* Lecha Majewskiego i *Wydalony* Adama Sikory. Laureat m.in. Nagrody Literackiej Gdynia (2017) oraz Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej „Silesius” (2022) / polský básník, pracovník Mikołowského institutu, stálý spolupracovník časopisu *Czas Kultury*, autor několika básnických sbírek. Ztvárnil hlavní roli ve filmu *Wojaczek* Lecha Majewského a *Wydalony* Adama Sikory. Držitel mj. Literární ceny Gdyně (2017) a Vratlavské básnické ceny Silesius (2022).

Elżbieta Sobolewska – polska tłumaczka z języka węgierskiego, absolwentka hungarystyki na Uniwersytecie Warszawskim. Autorka kilkudziesięciu przekładów literackich, laureatka Nagrody im. Milána Füstá za całokształt pracy translatorskiej (2015) oraz Literackiej Nagrody Europy Środkowej „Angelus” (2018) za przekład *Pamięci Pétera Nádasa* / polská překladatelka z maďarštiny, absolventka hungaristiky na Varšavské univerzitě. Autorka několika desítek literárních překladů, laureátka ceny Milána Füstá za celoživotní překladatelské dílo (2015) a Středoevropské literární ceny Angelus (2018) za překlad knihy Pétera Nádase *Paměť*.

Martin M. Šimečka – słowacki pisarz, dziennikarz i publicysta, były redaktor naczelny słowackiego dziennika „SME” i czeskiego tygodnika „Respekt”, aktualnie współpracownik „Denníka N”. Autor kilku książek prozatorskich, a także zbioru esejów wydanego w Polsce pod tytułem *Słowacja. Dzieje obojętności* / slovenský spisovateľ, novinár a publicista, bývalý šéfredaktor slovenského deníku SME a českého týdeníku *Respekt*, v súčasnosti spolupracovník slovenského *Denníku N*. Napsal niekoľko prozaických kníh a také soubor esejů *Medzi Slovákmi. Stručné dejiny ľahostajnosti od Dubčeka k Ficovi alebo ako som sa stal vlastencom*, ktorý byl přeložen do polštiny.

Marek Šindelka – czeski poeta, pisarz, dramaturg, scenarzysta filmowy i twórca komiksów. Laureat Nagrody Jiřího Ortena (2006) i dwukrotny zdobywca nagrody Magnesia Litera w kategorii proza (2012, 2017). W 2022 roku wraz z Vojtěchem Maškem wyróżniony Czeskim Lwem za najlepszy scenariusz (do filmu *Okupacja*) / český básník, spisovatel, dramatik, filmový scenárista a autor komiksů. Laureát Ceny Jiřího Ortena (2006) a dvojnásobný držitel ceny Magnesia Litera v kategorii próza (2012, 2017). V roce 2022 získal společně s Vojtěchem Maškem Českého lva za nejlepší scénář (k filmu *Okupace*).

Andrea Tompa – węgierska pisarka, tłumaczka i krytyczka teatralna urodzona w Rumunii. Absolwentka Uniwersytetu Loránd Eötvösa, gdzie obroniła doktorat z literatury rosyjskiej. Zdobywczyni m.in. prestiżowej Nagrody im. Sándora Máraiego (2015) / maďarská spisovatelka, překladatelka a divadelní kritička narozená v Rumunsku. Absolventka Univerzity Loránd Eötvöse, kde získala doktorát z ruské literatury. Je držitelkou mj. prestižní ceny Sándora Máraie (2015).

Benedek Totth – węgierski pisarz i tłumacz literatury anglojęzycznej, autor m.in. węgierskich przekładów dzieł Cormaca McCarthy'ego. Jego debiutancka powieść *Trupi bieg* przyniosła mu węgierską nagrodę Margó (2015) i doczekała się przekładów m.in. na język angielski i francuski / maďarský spisovatel a překladatel anglicky psané literatury, přeložil do maďarštiny např. díla Cormaca McCarthyho. Za svůj debutový román *Holtverseny* (Mrtvá soutěž), který byl přeložen mj. do angličtiny, francouzštiny a polštiny, získal maďarskou cenu Margó (2015).

György Varga – węgierski bohemiista i dyplomata, były ambasador Węgier w Czechosłowacji i dyrektor Węgierskiego Instytutu w Pradze. Tłumacz m.in. dzieł Bohumila Hrabala, Milana Kundery i Václava Havla na język węgierski / maďarský bohemiista a diplomat, bývalý velvyslanec Maďarska v Československu a ředitel Maďarského institutu v Praze. Přeložil do maďarštiny mj. knihy Bohumila Hrabala, Milana Kundery a Václava Havla.

Petr Vizina – czeski dziennikarz i muzyk, dotychczas związany m.in. z Czeską Telewizją i Czeskim Radiem, a także z dziennikami „Lidové noviny” i „Hospodářské noviny”. Autor licznych wywiadów z ludźmi kultury. Absolwent teologii na Uniwersytecie Karola, zdobywca Nagrody Josefa Dobrovského (2020) / český novinář a hudebník, působí mimo jiné v České televizi a Českém rozhlasě či v denících *Lidové noviny* a *Hospodářské noviny*. Je autorem mnoha rozhovorů s osobnostmi kulturního života. Absolvent teologie na Karlově univerzitě, držitel Ceny Josefa Dobrovského (2020).

Klára Vlasáková – czeska pisarka, scenarzystka, publicystka i dramaturżka związana z Czeską Telewizją. Autorka m.in. dystopijnej powieści *Wyrwy* oraz scenariusza do filmu *Zwyczajne kłęski* (reż. Cristina Groşan), za który została nominowana do Nagrody Czeskiej Krytyki Filmowej (2022) / česká spisovatelka, scenáristka, publicistka a dramaturgyně působící v České televizi. Autorka např. dystopického románu *Trhliny* a scénáře k filmu *Běžná selhání* (režie Cristina Groşan), za který byla nominována na Cenu české filmové kritiky (2022).

Anna Wanik – polska tłumaczka i promotorka literatury czeskiej w Polsce, związana m.in. z takimi wydarzeniami jak Miesiąc Spotkań Autorskich i Międzynarodowy Festiwal Opowiadania. Absolwentka bohemistyki i filozofii na Uniwersytecie Wrocławskim. Założycielka fundacji Kukátko promującej czesko-polską współpracę kulturalną / polská překladatelka a propagátorka české literatury v Polsku, podílí se mimo jiné na akcích jako Měsíc autorského čtení či Mezinárodní festival povídky. Absolventka bohemistiky a filozofie na Vratislavské univerzitě. Zakladatelka nadace Kukátko podporující česko-polskou kulturní spolupráci.

Bartosz Wielński – polski dziennikarz i politolog, obecnie zastępca redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej”, w latach 2005–2009 był jej korespondentem w Berlinie. W swoich tekstach zajmuje się głównie tematyką niemiecką. Zdobywca nagrody Grand Press (2013) w kategorii reportaż prasowy / polský novinář a politolog, v současnosti zástupce šéfredaktora deníku *Gazeta Wyborcza*, pro který v letech 2005–2009 pracoval jako korespondent v Berlíně. Ve svých článcích se věnuje především německým otázkám. Držitel ceny Grand Press (2013) v kategorii tisková reportáž.

Karolina Wilamowska – polska tłumaczka z języka węgierskiego, redaktorka i korektorka. Laureatka Nagrody „Literatury na Świecie” w kategorii Nowa twarz (2021), za przekład książki Györgya Konráda *Kurator* nominowana do Nagrody Literackiej Gdynia (2022) / polská překladatelka z maďarštiny, redaktorka a korektorka. Laureátka Ceny časopisu *Literatura na Świecie* v kategorii Nová tvář (2021), za překlad knihy Györgyho Konráda *Kurátor* byla nominována na Literární cenu Gdyně (2022).

Piotr Wojciechowski – polski pisarz, poeta, rysownik i reżyser filmowy, wykładowca PWSFTviT w Łodzi. Stały felietonista miesięczników „Więź” i „Workshop”, autor powieści oraz książek dla dzieci. Laureat odznaki honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (1979), odznaczony Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” (2016) / polský spisovatel, básník, karikaturista a filmový režisér, přednášející na Lodžské filmové škole. Stálý fejetonista měsíčníku *Więź a Workshop*, autor románů a knih pro děti. Nositel čestného odznaku Za zásluhy o polskou kulturu (1979) a stříbrné medaile Za zásluhy o kulturu Gloria Artis (2016).

Katarzyna Wójcik – polska dziennikarka literacka, redaktorka i copywriterka. Związana z czasopismem „Kraków i Świat”, swoje teksty publikowała również m.in. w kwartalniku literackim „Wyspa”, „Toposie” i „Twórczości”. Wykłada na Uniwersytecie Jagiellońskim / polská literární publicistka, redaktorka a copywriterka. Spolupracuje s časopisem *Kraków i Świat*, publikovala také mimo jiné v literárním čtvrtletníku *Wyspa* a v časopisech *Topos a Twórczość*. Přednáší na Jagellovské univerzitě.

WIECZÓR POEZJI / VEČER POEZIE

PIĄTEK / PÁTEK | 01.05.2026 | 19.00 | SALA / RESTAURACE POD BRUNATNYM JELENIEM

Prezentacja tekstów czeskiego pieśniarza Vladimíra Merty (w polskich przekładach Renaty Putzlacher) z jego akompaniamentem oraz recytacja poezji Ryszarda Krynickiego w wykonaniu poety z akompaniamentem zespołu Rdzeń 2. /

Přednes textů českého písničkáře Vladimíra Merty (v polském překladu Renaty Putzlacher) s doprovodem autora a recitace veršů Ryszarda Krynického v provedení autora a s doprovodem skupiny Rdzeń 2.

Prowadzenie / Moderuje: Renata Putzlacher, Wojciech Bonowicz

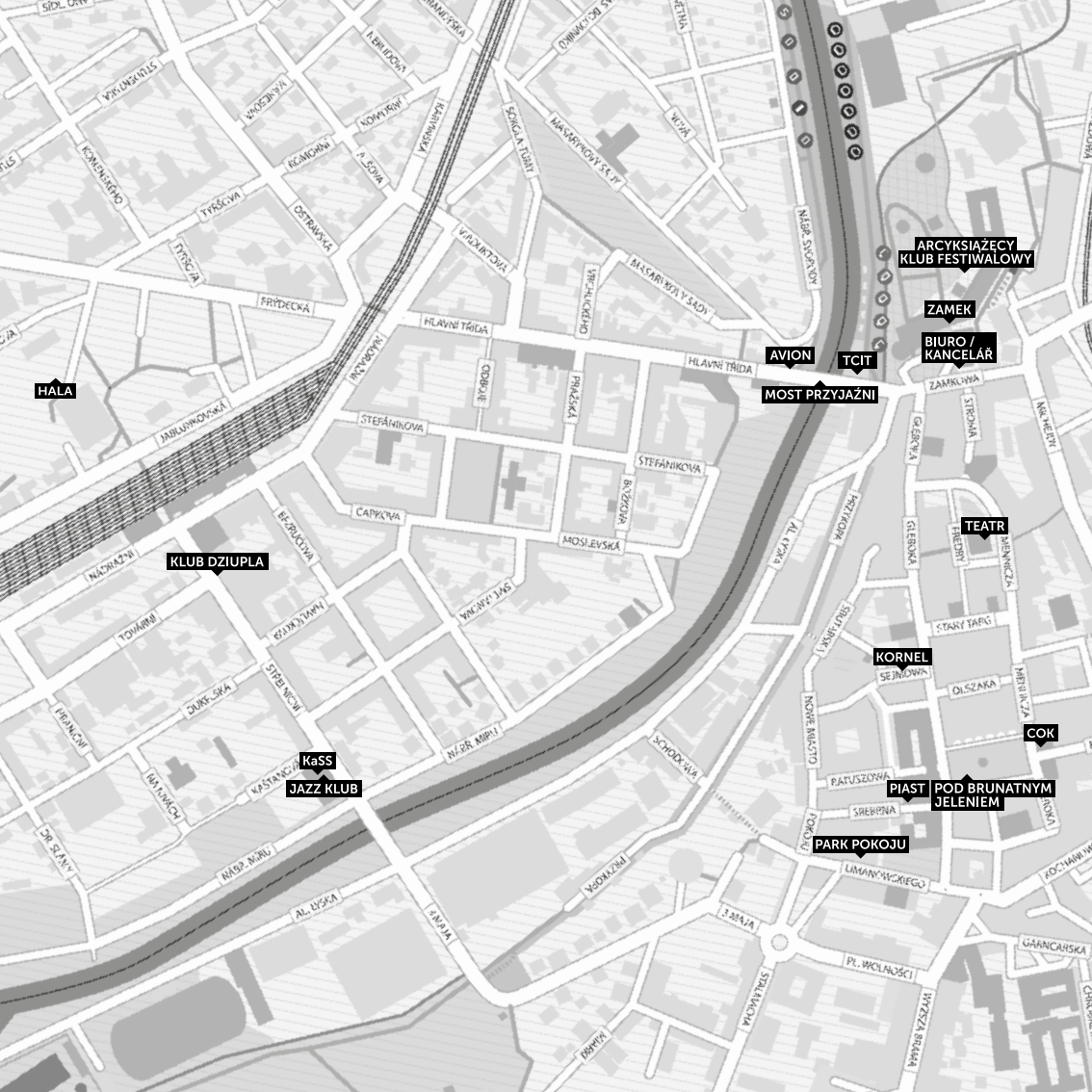
Jeden z najwybitniejszych współczesnych poetów Ryszard Krynicki wystąpi wraz z zespołem Rdzeń 2 podczas wyjątkowego słowno-muzycznego performance'u. Autorem projektu jest Piotr Lutyński, artysta wizualny, który o początkach współpracy z poetą mówił: *Zachwył nad niezwykłą poezją i osobą Ryszarda Krynickiego był inspiracją do powstania niepowtarzalnej formy muzycznej. Ta instrumentalna mantra w połączeniu z mistrzowskimi tekstami poety tworzy jedną emocjonującą całość.* Ryszard Krynicki nie pierwszy raz odwiedza Cieszyn i Kino na Granicy. Czeskie pogranicze jest pocie bliskie. Václav Havel i Ryszard Krynicki znali się i należeli do tego samego kręgu intelektualistów środkowo-europejskich zaangażowanych w opór przeciwko systemowi komunistycznemu. /

Jeden z největších současných básníků Ryszard Krynicki vystoupí se skupinou Rdzeń 2 na mimořádné performanci spojující slovo a hudbu. Autorem projektu je vizuální umělec Piotr Lutyński, který o začátcích spolupráce s básníkem uvedl: *Nadšení z neobyčejné poezie a osobnosti Ryszarda Krynického vedlo ke vzniku jedinečné hudební formy. Instrumentální mantra tvoří ve spojení s básnickovými mistrnými texty emotivní celek.* Ryszard Krynicki není hostem v Těšíně a na Kině na hranici poprvé. České příhraničí je mu blízké. Václav Havel a Ryszard Krynicki se znali a patřili do jednoho okruhu středoevropských intelektuálů zapojených do opozice proti komunistickému režimu.

Koncert z udziałem poety, w wykonaniu muzyków grupy Rdzeń 2 w składzie /

Koncert s účastí básníka v provedení hudebníků ze skupiny Rdzeń 2 ve složení:

- Piotr Lutyński – skrzypce, gwizdanie / housle, pískání
- Grzegorz Kosowski – gitara elektryczna / elektrická kytara
- Fryderyk Lutyński – instrumenty klawiszowe / klávesové nástroje
- Kacper Iwo Matuszewski – perkusja / perkuse

HALA

KLUB DZIUPLA

KaSS

JAZZ KLUB

MOST PRZYJAŹNI

AVION

TCIT

ARCYKSIĄZECY
KLUB FESTIWALOWY

ZAMEK

BIURO /
KANCELAR

TEATR

KORNEL
SEJNOWA

PIAST

PARK POKOJU

COK

POD BRUNATNYM
JELENIEM

MIEJSCA WYDARZEŃ LITERATURY NA GRANICY /
MÍSTA AKCÍ LITERATURY NA HRANICI

- **TCIT** | Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej (PL), ul. Zamkowa 1, Cieszyn
- **KORNEL** | Kornel i Przyjaciele (PL), ul. Sejmowa 1, Cieszyn
- **AVION** | Księgarnia i kawiarnia Avion (CZ), Hlavní třída 2061, Český Těšín
- **SALA SESYJNA RATUSZA / ZASEDACÍ SÁL RADNICE V CIESZYNĚ** | Ratusz / Radnice (PL), Rynek 1, Cieszyn